

NARODNI LIST

Glasiło narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglaš se računajo po 16 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglašje se plačujejo po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

No, sosed, ali si že naročil Narodni List za leto 1909?

— Ne še dozdej!

Sedaj je vendar zadnji čas! — Ali hočeš zopet zaostati?

Nihče ne napreduje danes, kdor ne čita časopisov. — **V vsako hišo z „Narodnim Listom“!**

„Narodni List“ je nenavadno po ceni:

za celo leto . . . K 4.—

za pol leta . . . „ 2.—

za četrt leta . . . „ 1.—

Torej ne stane na dan ni 2 vinarja!

Naš Božič in naše Novo leto.

Prazniki miru! Za one pač, ki žive v izobilju in ne potrebujejo več ničesar. A ne za nas, ne za naše slovensko ljudstvo. Bolj kot kedaj stojimo danes v znamenju ljutega boja, več kot kedaj zahtevamo in želimo danes, ker to v interesu našega obstoja in razvoja moramo. Kdo bolj nego slovensko ljudstvo si želi miru, mirnega in tihega dela za svoj gospodarski in kulturni napredek? A v trenutku, ko nam odrekajo najmanjše pravice, v trenutku, ko se je nemški naval z vso silo razlil čez naše pokrajine, v tem trenutku ni mir naša parola, ampak boj, brezobzirni in srditi.

Tepe nas vlada in tepejo nas narodni nasprotniki. Na vedno nova sredstva moramo misliti, kako odbijemo predrzne naskoke na našo bitnost, na naš obstoj.

Najuspešnejše, najsilnejše sredstvo v tem boju je časopisje. In narodna stranka, v svesti si tega, je sklenila žrtvovati vse v ojačenje slovenskega časopisja na Štajerskem. Ustanovi se z Novim letom dnevnik in dozdejni tednik „Narodni list“ ostane tudi zanaprej.

Somišljeniki! Svesti si bodite važnosti koraka, ki ga storimo z Novim letom. Svesti si bodite tega baš sedaj ob praznikih, ko je Vaše

delo za razširjenje časopisja olajšano. Božični in novoletni prazniki naj bodo posvečeni delu za naše časopisje. agitaciji za „Narodni dnevnik“ in „Narodni list“. Vsakteri vsaj enega naročnika za ta ali oni list — in slovensko ljudstvo stopi z Novim letom jako in silno v novi boj za svoje pravice. Z okrepitevijo slov. časopisja se jači slovensko ljudstvo, se veča njegova odporna sila.

Narodnjaki! Prazniki miru naj bodo na Slovenskem v jubilejnem letu, ko smo doživeli toliko bridkega, posvečeni boju, boju za naše časopisje, posvečeni delu za razširjenje „Narodnega dnevnika“ in „Narodnega lista“.

V tem znamenju vsem: vesele praznike!

Boj zoper slovensko razumništvo.

Z enako vnemo so se vrgli v boj zoper slovensko razumništvo naši klerikalci in nemški nacionalcji. V „Sl. Gospodaru“ se teden za tednom na najpodlejši način hujška zoper razumništvo vseh stanov, z najgnusnejšimi sredstvi se izpodkopuje ugled slovenskih odvetnikov, učiteljev, uradnikov, kmetovalcev i. t. d. V zadnji številki „Slov. Gosp.“ je znani nam priganjač klerikalne stranke, izvržek učiteljskega stanu, na skrajno surov način oblatil slovensko učiteljstvo, imenujoč člane tega stanu „janičarje in lakaje, katerim je želodec in plača vse; ki niso bili nikdar narodni; ki nimajo smisla za narodnost; ki so grobokopi slovenstva; katerih narodna mlačnost in neznačajnost nam ubija narodnost naše slovenske mladine ter nam vzgaja poturice in neznačajneže; ki so voljni vsem hlapčevati, le vernemu in narodnemu ljudstvu itd.“ Tako pišejo o svoje bližnjem tisti, kateri so poklicani oznanjati spravo in ljubezen. Nič boljše ne pišejo o drugih stanovih slovenskega razumništva.

In vendar se najdejo še v vseh teh stanovih ljudje, kateri se obešajo obrekovalcem ob suknje, najdejo se politične dvoživke, ki se laskajo na obe strani, najdejo se ljudje, katere je nekdo ne-

pravno izbornu poznal, z besedami „pfarrhöfliche Jausenpolitiker“ (politiki pri farovških južinah), najdejo se ljudje, kateri se v današnjem resnem trenutku, ko treba zbirati vse napredne sile za predstoječi nam boj, ne sramujejo brezmiselnosti trošiti govorice o izstopu štajerskega učiteljstva iz narodne stranke itd.

In to v trenutku, ko na drugi strani stoji nemški fanatični politik in denuncira v lepi slogi z našimi klerikalci naše uradništvo, v prvi vrsti naše sodnike, češ, da so preveč narodni, preveč slovensko uradujejo itd. (Glej interpelacijo posl. Marckhla v drž. zborni dne 18. t. m.) Kdo lahko danes z mirno vestjo trdi, da ne pride ta zagriženec v najkrajšem času in denuncira naše politične, naše železniške, naše davčne itd. uradnike, da denuncira naše učiteljstvo itd.?

V tem trenutku, ko stopata slovenski klerikalec in nemški nacionalec po isti poti obrekovanja in blatenja slovenskega razumništva, pozivljamo tembolj vse sloje v našem narodu k skupnemu delu po geslu, ki ga je zapisal nekoč vrl, ugleden in pošten slovenski kmetovalec tam gori v Slovenskih goricah: Kmet z gospodom, gospod s kmetom!

Iz političnega sveta.

Dunaj, 16. dec. (Državni zbor.) V današnji seji je bila važna izjava nemškega krščansko-socialnega poslanca princa Liechtensteina, ki je zavzel stališče, da se morata Bosna in Hercegovina spojiti z drugimi slovanskimi deželami na avstrijskem jugu v enotno skupino pod žezlom Habsburžanov. — Češki poslanec Klofač je zavzel odločno stališče proti aneksiji Bosne. — Poslanec dr. Šusteršič je utemeljeval svoj predlog, naj se dajo Bosni in Hercegovini temeljne pogoje ter je zastopal enako stališče kakor princ Liechtenstein. — Češki soc. demokrat Němec je ostro kritikoval vladno postopanje pri aneksiji, ki je izzvala tako nevarni mednarodni položaj. Bosna in Hercegovina da sta se anektirali v prvi vrsti na ljubo sarajevskemu nadškofu Stadlerju,

LISTEK.

Nos.

Spisal N. V. Gogolj. Prevedel Gregorij C.

I.

Petindvajsetega marca zgodilo se je v Petrogradu nekaj čisto posebnega. Brivec Ivan Jakovljevič, stanujoč na Vnebohodni cesti (priimek se mu je izgubil in celo na deski nad brivnico, na kateri je bil naslikan gospod s pomiljenim licem, ni bilo ničesar drugega zapisano kakor: Tukaj se tudi kri pušča), torej brivec Ivan Jakovljevič se je zbudil precej zgodaj in zadišalo mu je po novopečenem kruhu. Ko se je na postelji malo dvignil, je zagledal, da jemlje njegova žena, precej čislana dama, ki je nad vse ljubila kavo, iz peči pravkar pečene hlebce.

„Praskovja Osipovna, danes ne maram kave“, je rekel Ivan Jakovljevič; „imel bi raje malo toplega kruha s čebulo.“ (To se pravi, Ivan Jakovljevič bi imel najraje oboje, toda vedel je, da je popolnoma nemogoče naenkrat zahtevati dve reči, ker Praskovja Ivanovna ni marala za take nepotrebne želje.) „Naj le je tepec kruh, imam še raje“, si je mislila žena in vrgla hlebec na mizo.

Ivan Jakovljevič je oblekel, ker je bil spodoben človek, čez srajco frak, sedel za mizo, si natresel soli, pripravil dve glavici čebule, vzel v oko nož, naredil moder obraz in začel rezati. Ko je razrezal hlebec na dve polovici, je pogledal v sredino in na svoje veliko začudenje je zagledal nekaj belega. Ivan Jakovljevič je pazljivo poskusil z nožem in potipal s palcem. „Trdo je“, je rekel sam pri sebi, „kaj neki more to biti?“

Zasadil je v sredico prste in izvlekel je — človeški nos. Ivan Jakovljevič je povsili roki; mel si je oči in začel tipati: nos, pravi človeški nos! In vrh vsega tega zdel se mu je ta nos znan. Groza se je pojavila na licu Ivana Jakovljeviča. A ta groza ni bila nič v primeri s strahom, ki je prevzel njegovo ženo.

„Kje si odrezal ta nos, ti zver zverinska?“ je zakričala v jezi. „Ti slepar, ti pijanec! Jaz sama te naznam policiji! Trije so mi že pravili, kako silovito jih vlečeš za nos, kadar jih briješ.“

Toda Ivan Jakovljevič je bil kakor mrtev. Spoznal je, da ni ta nos nikogar drugega kakor kolegijskega pristava Kovaljeva, katerega je bril vsako sredo in vsako nedeljo.

„Čuj, Praskovja Osipovna! Nos zavijem v cunj in vržem ga v kot; tam naj leži nekaj časa, potem ga že kam odnesem.“

„Kar tiho mi bodi! Jaz naj bi trpela v svoji sobi odrezan nos? . . . Oh, ti prežgani sladkor! Nič drugega ne zna kakor z britvijo drgniti po jermenu. Ti potepuh; malopridnež! Ali naj bom jaz odgovorna policiji? . . . Oj, ti mazač, ti hlod neumni! Nesi ga kamor hočeš, da ga vsaj ne vidim.“

Ivan Jakovljevič je stal kakor ubit. Misli je in misli, pa ni vedel, kaj misli.

„Vrag vedi, kako se je to zgodilo“, je rekel naposled in se popraskal za ušesi, „ali sem včeraj pijan domov prišel, ali ne, tega res ne vem več. Pa kakor vse kaže, zgodilo se je nekaj čisto posebnega, kajti kruh je pečena reč, nos pa je nekaj povsem drugega. Ba, tega ne razumem!“ Ivan Jakovljevič je umolknil. Misel, da bi policija našla pri njem nos in njega obdolžila kot krivca, ga je popolnoma zmešala. V duhu je že videl svetlordeči oyratnik, lepo obšit s srebrom, že je videl meč . . . in tresel se je po vsem životu. Naposled pa se je oblekel in obul čevlje; medtem ko ga je Praskovja Osipovna grdo oštevala, je on zavil nos v cunj in odšel na ulico.

Hotel ga je kje izgubiti; kar natiho ga je hotel kam zagnati, v kakšen kot na primer, ali kamorkoli že. Pa na njegovo nesrečo ga je vedno srečal kak znanec in ga vprašal: „Kam pa greš?“

ki upa, da bo Avstrija pospeševala spodaj od Stadlerja pospeševano katoliško-klerikalno gibanje.

Poslanske dijete. Zopet je stopilo v ospredje vprašanje pavšaliranja poslanskih dijet za celo leto. Določile se bodo baje za poslance na 8000 kron za celo leto, za predsednika zbornice na 30.000 K in za podpredsednike po 20.000 K.

Dunaj, 17. dec. Cesar je že večkrat izrazil željo, naj bi nova parlamentarna vlada najkasneje v drugi polovici januarja prevzela državne posle.

Dunaj, 17. dec. Stališče barona Aehrenthala, ministra zunanjih zadev, je vsled neuspehov v zadevi aneksije Bosne in Hercegovine glede pripoznanja od strani velevalisti močno omajano.

Dunaj, 17. dec. Božične počitnice državnega zbora bodo trajale do 19. jan.

Dunaj, 18. dec. (Državni zbor.) V današnji seji je bila sprejeta nujna predloga o aneksiji Bosne in Hercegovine in se je izročila posebnemu odseku. Tudi predlog posl. dr. Šusteršiča, naj se da Bosni in Hercegovini avtonomni deželni zbor, je bil sprejet. — Nato je začela razpravljati zbornica o pooblastilnem zakonu za trgovinsko pogodbo s Srbijo. — Marckhl in njegovi „kompanjoni“ so v posebni interpelaciji denuncirali slovenske sodnike. O tem govorimo na drugem mestu.

Dunaj, 18. dec. Danes se je ustanovil „slovanski centum“, sestojč iz jugoslovanskih, čeških klerikalnih in rusofilskih maloruskih poslancev.

Budimpešta, 18. dec. Madžarski časopisi se ostro obračajo zoper zedinjenje Bosne in Hercegovine z ostalimi slovanskimi deželami na avstrijskem jugu.

Dunaj, 20. dec. (Državni zbor.) Danes so si poslanci voščili vesele božične praznike. A hud boj se je prej še dobojeval za pooblastilni zakon glede trgovinske pogodbe s Srbijo. Vladala je velika napetost, ker se do zadnjega trenutka ni vedelo, ali dobi predlog večino ali ne. In komaj je dobila predloga dvotretjinsko večino. Velik vihar je nastal, ko se je razglasil izid glasovanja, posebno dejstvo, da je izmed 270 agrarcev glasovalo komaj 139 proti predlogi. Izvršilo se je še drugo in tretje branje. Nato se je izročil tudi predlog glede socijalnega zavarovanja tozadevnemu odseku.

Praga, 21. dec. Danes je umrl tukaj bivši češki deželni nadmaršal grof Juri Lobkovic. V češkem političnem življenju je igral svoj čas kot državni poslanec veleposestva veliko vlogo.

Praga, 22. dec. Bivše glasilo čeških fevdalcev „Politik“, zdaj „Union“, postane vsečeški organ, podpiran od mladočeške, staročeške, agrarne in napredne stranke.

Cetinje, 17. dec. Črnogorska skupščina se je danes sešla k posvetovanjem.

Rim, 17. dec. Tukaj so danes pokopali umrlega ruskega poslanika grofa Muravjeva.

Belgrad, 17. dec. Srbski trgovci so sklenili, da pričnejo z novim letom s splošnim bojkotom avstrijskega blaga. Avstrijski poslanik grof Forgach je v tem oziru hotel posredovati pri ministerskem predsedniku dr. Velimiroviču, a ta mu je odgovoril, da on ne more nikomur zabraniti, da kupuje svoje potrebščine, kjer sam hoče.

Carigrad, 17. dec. Danes se je otvoril turški državni zbor z običajnimi ceremonijami. Množice so pred palačo viharno pozdravljale poslance in sultana. Prestolni govor sultanov nima nič posebnega. Povdarja se pač v njem med drugim, da je Bolgarska kršila pravico, ko se je proglasila za neodvisno, in istotako, da je Avstro-Ogrska kršila mednarodno pogodbo z aneksijo Bosne in Hercegovine. Na novi parlament so došli od raznih strani brzogovorni pozdravi, med drugimi od srbske in bolgarske skupščine odnosno sobranja. Parlament je volil dva odseka, enega za odobrenje volitev, enega za sestavo adrese na sultana kot odgovor na prestolni govor.

Carigrad, 20. dec. Vojno ministerstvo predloži državnemu zboru zakonske načrte za preobnovo turške armade. Glavne točke te predloge so: 1) ustanovi se narodna milica; 2) rekrutni zakon se raztegne tudi na nemohamedance; 3) častniške plače se regulirajo; 4) v oddaljenih pokrajinah se zniža aktivna služba; 5) vsako leto se mobilizirajo rezervisti za poskušnjo; 6) vsako leto se vrše strelne in orožne vaje.

Petrograd, 18. dec. Ruska дума je pooblastila finančnega ministra, da najme državno posojilo 450 mil. rubljev (okoli 1.800 mil. kron).

London, 18. dec. Prihajajo poročila, da je ameriška ljudovlada Venezuela napovedala vojsko Nizozemski; nizozemske vojne ladje so namreč vzele nekaj venezolandskih ladij in jih Nizozemska ne vrne.

London, 20. dec. Angleško ministerstvo pripravlja v časopisih javno mnenje za razpad Perzije. Severni del bi dobila Rusija, ostalo pa Anglija.

Sofija, 20. dec. Bolgarijo je sultanov prestolni govor ob otvoritvi turškega državnega zbora silno razburil in nastale so resne ovire za sporazumljenje med obema državama.

London, 21. dec. Angleški parlament (drž. zbor) je odgođen do 16. febr. 1909.

Rim, 20. dec. List „Osservatore Romano“, glasilo Vatikana, preneha s 1. januarjem 1909.

Lizbona, 21. dec. Razkrila se je zarota zoper portugalskega kralja. Neki bivši policijski častnik je bil določen, da kralja umori. Napad se ni posrečil.

Sarajevo, 22. dec. Poroča se iz Prače nov slučaj živinskega postopanja naših vojakov. Oddelek takozvanih štrafunov je na povelje častnika vjel 13 letno hčerko nekega mohamedanca in so jo vsi po vrsti posilili, da jo je oče našel na pol mrtvo. Ponujali so mu pri politični upravi 2000 K, da bi molčal. Vest o tem zločinu je silno razburila mohamedansko in pravoslavno prebivalstvo.

Štajerske novice.

Vesele božične praznike želimo vsem našim cenjenim naročnikom, podpornikom in prijateljem ter vsem našim vrlim dopisovalcem in duševnim podpornikom.

Uredništvo in upravnništvo „Nar. lista“.

Preselitev uredniških in upravnških prostorov „Narodnega lista“. Ker bo imel „Narodni dnevnik“ svoje uredništvo in upravnništvo v dosedanjih uredniških prostorih „Domovine“ (Šilerjeve ulice št. 3., na dvorišču, I. nadstropje), se preseli tje tudi uredništvo in upravnništvo „Narodnega lista“. — V dosedanjih prostorih v Rotovskih ulicah bo nameščena „Zveza narodnih društev“ in pa tajništvo „Narodne stranke“. Uradne ure tajništva se bodo še pravočasno naznanile.

Somišljeniki! Bodi vaša častna dolžnost, da poročate vse novice in važne zadeve vašega kraja takoj „Narodnemu dnevniku“ ozir. „Narodnemu listu“. — Trudimo se vsi, da bodeta ta dva časopisa v vsakem oziru zadostovala vsem potrebam spodnještaj. Slovencev!

Pozor slov. trgovci, obrtniki, podjetja in denarni zavodi! Opozarjamo, da je najlepša prilika z uspehom inserirati v „Narodnem dnevniku“, posebno v prvih številkah, ki se bodo tiskale v veliko tisoč izvodov!

Ponemčevanje uradov na Spod. Štajerskem. Piše se nam: Ponemčevanje uradov na Spodnjem Štajerskem gre, odkar imajo Nemci ministra rojaka, tako sistematično naprej, da se nam je bati, da pri uradih v kratkem popolnoma zgubimo tla. Ne vpraša se sploh več, je-li uradnik slovensčine več ali ne; glavni pogoj je le, da je strogo nemško nacionalen. Tako je v zadnjem času bil, pri okrajnem glavarstvu v Celju imenovan Nemec z imenom „Ribitsch“ za okrajnega nadinženirja. Mož ne zna besedice slovenski in je zraven tega zagrizen nemški nacionallec. Torej celo v okraj, kjer prebiva 99% Slovencev in ima okrajni tehnik glavno le s Slovenci opraviti, nam pošlje vlada človeka, kateri niti najmanj ne razume jezika ljudstva. Mi protestiramo odločno proti temu imenovanju in zahtevamo od namestnika Claryja, da takoj zasede to mesto z uradnikom, ki bo slovensčine zmožen. — K temu dopisu, s katerim se seveda popolnoma strinjamo, imamo pristaviti še sledeče: Glede imenovanja samega se bo na pristojnem mestu storilo potrebne korake. Izvedeli smo pa tudi, da Ribitsch ne glede na njegovo neznanje slovenskega jezika poleg tega še tudi z vsemi, s katerimi ima opraviti, postopa jako odurno in šikanira vsakogar na najnesramnejši način. Tudi o tem se bo govorilo na pristojnem mestu.

Zadružni tečaj v Celju od 29.—31. decembra.

„Zadružna Zveza v Celju“ priredi od 29.—31. decembra t. l. pončni zadružni tečaj za kmečke posestnike in mladeniče. Pončevalo se bode zlasti knjigovodstvo in sestavljanje letnih bilanc v malih kmečkih zadrugah, potem pa tudi o bistvu in namenu kmetijskega zadružništva vobče. Ker večini teh posestnikov in mladeničev ni bila dana prilika, da bi se izobraževali razun v ljudskih šolah še v višjih, priredi obenem „Zveza narodnih društev v Celju“ niz predavanj o sledečih predmetih: 1. Razvoj narodnega in gospodarskega življenja spodnještajerskih Slovencev od 1. 1848—1908. To prrdavanje bo z ozirom na 60letnico osvobojenja slov. kmečk. stanu zelo zanimivo. 2. Najvažnejši kmetijski zakoni zadnjih let. 3. Bistvo in temelji države, dežele, okraja, občine; naša ustava; državna uprava. 4. Pomen in današnje stanje narodnega obrambnega dela na Sp. Štajerskem. 5.

ali „Koga boš pa tako zgodaj bril?“ In tako ni mogel Ivan Jakovljevič dobiti nikjer pravega trenutka. Enkrat ga je že zagnal proč, toda redar mu je izdaleka pokazal s helebardo in rekel: „Poberi, nekaj si izgubil!“ Ivan Jakovljevič je moral pobrati nos in ga potisniti v žep. Obup se ga je loteval, posebno še, ker je bilo na ulici vedno več ljudi; kajti trgovci so že začeli odpirati svoje prodajalne in skladišča.

Sklenil je kreniti proti Izaakovemu mostu; mogoče se mu posreči, da ga tam vrže v Njevo. Toda nekoliko sem zagrešil, ker nisem dosedaj še nič povedal o Ivanu Jakovljeviču, ki je bil v mnogih ozirih spoštovanja vreden človek.

Ivan Jakovljevič je bil, kakor vsak pošten ruski rokodelc, velik pijanec in dasiravno je bril vsak dan tuje obraze, bil je vendar njegov vedno neobrit. Frak (površnika ni Ivan Jakovljevič nikoli nosil) je bil ves marogast, to se pravi, bil je črn, a po njem so bile različne rumene in sive maroge; ovratnik se je od masti kar svetil, a namesto treh gumbov je bilo opaziti le nekaj nitk. Ivan Jakovljevič je bil velik cinik. Če mu je rekel kolegijski pristav Kovaljev, ko ga je bril: „Ivan Jakovljevič, tvoje roke pa vedno smrdel!“ je odgovoril Ivan Jakovlievič z vprašanjem: „Po čem pa naj mi smrde?“ — „Ne vem,

bratec, ampak smrde“, mu je rekel pristav; nato pa je Ivan Jakovljevič vzel tobaka, ponosljaj in neusmiljeno milil pristava po licu, pod nosom, za ušesi in pod brado, z eno besedo, povsod, kjer je le mogel.

Ta čislani meščan torej je stal sedaj že na Izaakovem mostu. Najprej se je ozrl na vse strani, potem pa se je nagnil čez ograjo, kakor da hoče pogledati pod most, če je tam kaj rib, in tiho vrgel cunjo z nosom v vodo. Bilo mu je, kakor da se je zvalilo raz njega sedem centov. Ivan Jakovljevič se je celo nasmehnil. In namesto da bi šel brit uradnikom brade, se je odpravil k hiši, na kateri je bilo zapisano „Jedila in čaj“, da bi izpil čašo punča, — kar je naenkrat zagledal na drugem koncu mosta policijskega nadzornika lepe zunanosti, s široko brado, s triogelnim pokrivalom in z mečem. Obstal je kakor okamenel; a medtem mu je policijski komisar pomigal s prstom in dejal: „Pojdi no sem, moj dragi!“

Ivan Jakovljevič je vzel — ker je bil olikan — svojo čepico z glave, ko je bil še dovolj daleč, in rekel: „Želim zdravja vašemu blagorodju.“

„E, bratec, blagorodje pusti kar v miru in povej, kaj si delal tamle, ko si stal na mostu?“

„Moj Bog, gospod, jaz grem brit, a tam sem pogledal, kako reka teče.“

„Lažeš, lažeš! S tem se mi ne izmuzneš. Kar lepo povej vse!“

„Pripravljen sem briti vašo milost dvakrat ali celo trikrat na teden“, je odgovoril Ivan Jakovljevič.

„Ne čenčaj, prijatelj! Mene brijejo trije brivci in to smatrajo za veliko čast. Ti pa povej, kaj si tam delal!“

Ivan Jakovljevič je obledel ... Toda kar na enkrat obda vse megla in kaj se je zgodilo dalje, se prav nič ne ve. Dalje prihodnjic.

Iz preteklosti trga Sv. Jurij ob Južni železnici.

(Zbral in priobčil H. K.)

(Ponatis prepovedan.)

Izkopine pri Pečarju na Rifniku, rimski kamen najden pri Sv. Jakobu kakor tudi rimski denarji, ki so se našli pri Blagovni. pričajo, da so bili Rimljani tudi v ozemlju naše domače župnije, o katere zgodovini spregovorimo drugikrat. Za danes pogledjmo malo v preteklost našega trga, vporabljaajoč pri tem stare listine in pa pičle opombe raznih štajerskih zgodovinarjev, tičooe se našega predmeta.

Delovanje v bralnih, izobraževalnih društvi in knjižnicah. 6. Novi deželnozborski volilni red. — Ker je za vsakega naprednega in mislečega gospodarja važno, da se pouči o teh stvareh, toplo priporočamo udeležbo tečaja in prosimo, da se čimprej naznani udeležba naravnost Zadrugi Zvezi v Celju, da bo mogoče vse potrebno pripraviti. Za stanovanje in hrano mora skrbeti vsak udeleženec sam. Tečaj se prične 28. dec. zjutraj in se vrši v mali dvorani Narod. doma v Celju. Ako bo dopuščal čas, se priredi kak pončen zlet v okolico.

Seja izvrševalnega odbora narodne stranke se vrši v ponedeljek 28. decembra ob 3. uri pop. v rdeči sobi restavracije „Narodni dom“ v Celju. Vsi člani so k seji nujno vabljeni.

Pooblastilni zakon za trgovsko pogodbo s Srbijo sprejet! Kdor se še spominja kriča, katerega so gnali naši klerikalci letošnjo spomlad zaradi te pogodbe, se bo gotovo zanimal, kaj se je z njo v državnem zboru zgodilo. — Odločilna bitka za njo je bila minulo soboto. Ne povemo nič novega našim kmetovalcem, ako zapišemo izid: zakon, da se vlada pooblašča za oživetvorjenje srbske pogodbe, je bil sprejet kakor vsi, ki so naperjeni proti koristim našega kmeta. V čast obema poslancema narodne stranke je treba povedati, da sta glasovala proti temu škodljivemu zakonu; manjkala sta pa glava slovenskih klerikalcev dr. Šusteršič, znani „zagovornik“ kmečkih zahtev, in Nace Žitnik. Kako izpolnjujejo poslanci avstr. kmetov svoje dolžnosti, kaže to, da je izmed 272 kmečkih poslancev komaj 139 glasovalo proti temu zakonu. „Slovenec“, glasilo duhovščine na Slovenskem, piše, da nam uvoz srbske živine ne bo škodoval! Zgovarja se, da moramo čuvati izvoz nemškega blaga na Balkan, da drugače ne bi prišlo starostno zavarovanje do razprave in pa zakon za zboljšanje strug pri naših rekah in potokih. Čudno je to zgovarjanje: ali naj kmečko ljudstvo zato, da se mu tuintam vrže kako drobtino, drugod trpi škodo? Tako govorijo ljudje, ki tiče z vlado pod jedno odejo in jedo iz vladnega korita, ne pa poštene ljudski zastopniki. Tako se je zgodilo z ogrsko nagodbo: najprej so duhovniški poslanci s Kranjskega in zvezarji na Štajerskem vpili proti nagodbi, pozneje so jo pa sprejeli in danes ne more naš kmet vsled konkurence madžarskih in hrvaških vin prodati svojega pridelka. Kako naj zaupa ljudstvo še klerikalcem? Kako jim more zaupati, ako vidi, da ima od tega le hudo škodo?

Vojna uprava nakupuje konje. Poveljstvo 3. (grškega) armadnega kora bo kupovalo prve dni meseca januarja konje za vprego in sicer dne 4., 5. in 7. januarja po vrsti v Braslovčah, Šoštanju in Velenju, dne 4., 5., 7. in 8. prosinca po vrsti v Ptaju, Žalcu, Št. Jurju ob juž. žel. in v Celju. Konje je treba prignati ob 9. uri dopoldne pred občinsko hišo v imenovanih krajih. — Ta naglica v nakupovanju konj, vpoklic nadomestnih rezervistov dne 16. januarja pod orožje itd. kaže, da se v Bosni in proti Srbiji vendarle nekaj pripravlja.

Pasji kontumac v laškem okraju je bil predvčerajšnjim odpravljen.

Sele leta 1640. 26. prosinca se imenuje v latinski listini oglejskega (patrijarha) očaka Bertranda na vikarja Ulrika iz Laškega trga prvič: „ecclesia s. Georgii in Anderburch plebis s. Martini in Punikel“, to je cerkev sv. Jurja pri Podgradu.

V tej listini dovoli Bertrand Ulriku, da sme zopet postaviti na starem mestu cerkev sv. Jurja, ki se je bila v istem času za časa vojske (menda med celjskimi grofi in krškim škofom) razdrila. V l. 1340. je bila tukaj že cerkev, torej nam je iskati početke večje naselitve, iz katere se je razvil trg, veliko bolj zgodaj.

Ko je frankovsko-nemški kralj Karol Veliki vzel Slovincem v osmem stoletju na kruti način svobodo, začel je trebiti po naših krajih domače slovensko plemstvo ter ga nadomeščati s tujci, katerih Slovenec ni mogel razumeti ter jih je imenoval „Nemce“, misleč da so nemi. In res! Komaj so se vgnezdili po naših deželah z zvijačo in z mečem na trdnih gradovih, katerim so dajali nemška imena, že so se kazali neme za vse težnje slovenskega prebivalstva, zaslužili so si naše doslej prosto ljudstvo, katero jim je moralo odslej delati tlako stoletja in stoletja. In če je vzkipela znana potrpežljivost in pohlevnost našega kmeta vsled nepopisljive surovosti te nemške tuje gospode končno vendarle včasih do vrhunca ter je

Nova nazivanja za sodnijske uradnike je cesar potrdil. Sodni pristavi bodo imeli odslej naslov sodniki, sodni tajniki okrajni sodniki, okrajni sodniki pa okrajni sodniki in sodni predstojniki.

Ministerski predsednik in bojkotno gibanje. Baron Bienenrth je izdal na vodje pravosodnega ministerstva odlok, v katerem ga poziva, naj z vsemi sredstvi zadrži bojkotno gibanje na Češkem in Moravskem. Nemški časopisi so to dejstvo z velikim veseljem pozdravili in pozivajo karpada, da se isto ukrene tudi za slovenske dežele. Mi pa povemo gospodom pri vladnih mizah na Dunaju in v Gradcu, da je tozadevno vsak trud zastoj. Bojkotno gibanje v postavnih mejah se bo pri nas nadaljevalo z železno doslednostjo. Ne maramo bogvekakšnih kričavih uspehov v enem letu, ampak hočemo trajni in nepobitni uspeh — in ta bo dosežen s tihim, nevidnim delom tekom treh, štirih let. In baron Bienenrth se lahko s svojimi pozivi in odloki na glavo postavi — bojkotnega gibanja ne zaustavi!

Še en nov list. Kakor posnemamo iz „Mira“ („Slov. Gosp.“ nam o tem še ni nič povedal!), začnejo klerikalci v Mariboru izdajati z novim letom nov list, ki bo izhajal trikrat na teden.

Mandate na prodaj imajo celjski Nemci. Za mestno skupino Celje je novi deželnozborski volilni red določil 2 mandata. Enega je hotel imeti, kakor smo poročali, znani nemški kričač, meščanski učitelj Aistrich. Dne 20. t. m. je bil shod zaupnikov, ki je zavrgel kandidaturu Aistrichovo. Za en mandat je ponujena kandidatura Stallnerju, za drugi mandat so pa naprosili ormoškega advokata dr. Delpina. Torej je vendar amtsvorstand Ambroschütz „zmagal“ proti Aistrichu. Radovedni smo, kakšna bo „völkisch“ disciplina!

Mariborski občinski svet je sklenil, da je odslej, zanaprej prepovedano v Mariboru izobešanje slovenskih zastav. Sedaj je Maribor rešen!

V tržaški „Edinosti“ je krški Lapajne zopet izlegel eno svojih solzavih slogaških jajc. Da bi se prepirali z možem, o katerem vemo, da je dober rodoljub in narodnjak, kakor jih je malo, o katerem pa tudi vemo, da ni bil in ne bo nikdar politik, nam seveda ne pride na um. Naj pribijemo samo veliko otročarijo, ki jo je napisal med drugimi, namreč, da „prvaki imajo na Štajerskem še najpoštenejše namene“. Brez pripombe!

Pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu so prodrli nemško-nacionalni kandidatje. Kakor nemško časopisje z žalostjo poroča, je bilo oddanih tudi jako mnogo slovenskih glasov. Kaj to pomeni? — Upam, da bodo odločilni krogi to razumeli. — Tudi nemški krščanski socijalci so se poskusili, a jim je spodletelo.

Bodimo si dosledni! Znano je, kakšen trd boj bijemo za jezikovne pravice pri naših c. kr. poštah. Kako težko je navaditi naše ljudi, da vsi pišejo dosledno slovenske naslove! Kaj pomaga, ako se n. pr. „Slov. Gosp.“ pritožuje proti nemškemu uradnikom na pošti, sam pa ima na poštah paskah samonemške naslove poštah uradov! Svetujemo gg. dr. Korošcu, Roškarju in dr. Verstovšku, naj se zaradi tega pritožijo pri uradništvu „Sl. Gospodarja“!

zgrabil kmet za orožje, da se otrese tujega neznoznega bremena, priskočili so si nemški grajščaki drug drugemu hitro na pomoč, zatrli hitro vsako osvobodilno gibanje ter potem z „vstaši“ ravnali na najkrutejši način. Naseljevanje Nemcev po naših krajih so pospeševali vsi nemški kralji. Mirni razvitek in svoboda našega ljudstva je bila odslej pri kraju, Nemec je poznal in še vedno pozna Slovence le tedaj, če se gre za to, da izsesava iz njega denar, drugače pa mu je odrekal in mu še vedno odreka izpolnitev najnavadnejših zahtev. Iz onih časov še izvira pogubonosna lastnost slovenskega kmeta, ki misli, da se sme še sedaj, ko nam je cesar Franc Jožef leta 1867. dal enakopravnost, zapostavljati celo v uradih naš jezik tujemu, in zato ne upa zahtevati izključno slovenskega uradovanja povsodi. Potomci onih pristnih Nemcev pač ne živijo več pri nas. Nemci, ki živijo še sedaj po naših mestih in trgih in živijo od slovenskega kmeta, imajo v sebi ponajveč slovensko kri, katero pa so izdali. Od svojih imenskih pradedov pa so ohranili to neznačajno lastnost, da kaj radi jemljejo denar od onih, katere sicer tepejo. . . . Nisem se mogel obraniti teh žalostnih resnic, ki morajo siliti vsakemu Slovincu v srce ob spominu na usodo naših pradedov in na našo sedanjo usodo.

Dalje prihodnjije.

Dijaško semenišče v Celju za vzgajanje klerikalnega naraščaja med inteligenco ustanavlja naš knez in škof Miha Napotnik. Na vse župne urade je razposlal pozive, da se vsak župnik mora zavezati za 1000 K v prid dijaškemu semenišču v Celju; plača jih lahko v letnih obrokih. 200.000 kron kapitala — pravi škof — treba in v 2 letih je stvar dovršena. Vzdržimo se za danes vsake nadaljne opazke; govorili bomo o primeren času.

Okrajni višji inženir Rioltsch, s katerim se bavimo tudi na drugem mestu, si dovoljuje v skoro popolnoma slovenskem okraju drznost, da kupuje vse potrebščine za erar pri Rakuschu. Tudi tozadevno se bomo še zmenili.

† **Dr. Benjamin Ipavic.** Dne 21. t. je umrl v Gradcu slavn slovenski skladatelj dr. Benjamin Ipavic, star 79 let. Bil je dolga leta primarij na anski otroški bolnišnici, pozneje samostojen zdravnik. — Rojen je bil leta 1829 v Št. Jurju ob j. žel. kot sin zdravnika; študiral je v Gradcu in na Dunaju; kot zdravnik se je vedno kazal velikega človekoljuba in povdarjajo to njegovo lepo svojstvo tudi nemški časopisi. Bil je iskren Slovenec ter velik prijatelj in podpornik slovenske akademične mladine. Kot odbornik podpornega društva za slov. visokošolce v Gradcu si je stekel velike zasluge v podpiranju naše mladine. Bil je pa, kakor njegov nedavno v Št. Jurju ob j. žel. kot zdravnik umrli brat Gustav, tudi velik in priznan slovenski skladatelj. Pogreb je bil v torek 22. t. m. Izvrševalni odbor narodne stranke je poslal soprogi sožalno brzojavko. Obširnejši življenjepis njegov prinesemo. Blag in časten mu spomin!

V zadevi nezadostne podpore vsled suše poškodovanim kmetom po Spodnjem Štajerskem so bili na inicijativo poslanca Vinka Ježovnika pri ministerskem predsedniku štajerski slovenski poslanci obeh strank ter so zahtevali v očičled velikemu pomanjkanju in malenkostni dozdrajni podpori še nadaljne pomoči. Bienenrth je obljubil, da potrebno ukrene. Oglasili so se tudi pri fin. ministru. Ta je izjavil, da dobi Spodnještajerska 60 vagonov živinske soli, s katero ima razpolagati c. kr. namestništvo. Pozivljamo vse župane, naj se obrnejo na okrajna glavarstva, da dobijo potrebne množine soli. Glavarji sicer niso prijatelji teh pomožnih akcij, pa župani naj se ne dajo ostrašiti. Poslanec Vinko Ježovnik je tudi osebno pri namestniku posredoval.

Spodnještajerske nemškutarje je bojkotno gibanje zadelo v živo. Zato sta v baš minolem zasedanju drž. zbora Malik in Marckhl na široko odpirala svoja nečedna usta ter klicala vlado in vruga na pomoč zoper krivične Slovence, ki se nočejo več dati odirati od nemškutarskih kramarjev. Posebno hudo se godi nemški šparkasi v Brežicah, o kateri je posl. dr. Benkovič v drž. zboru razkril prav čedne stvari. 57.000 kron ima — tako se glasi v interpelaciji — ta šparkasa vtaknjenih v brežiški Deutsches Haus — in čutjel — teh 57.000 K ne bo nikdar videla, ker bo nemški dom v Brežicah v doglednem času na bobnu. Tudi celjska mestna šparkasa ima neverjetno veliko terjatev pri nemškem domu v Brežicah — 80.000 K. To in druge stvari je pokazal dr. Benkovič v svojih člankih, tako n. pr. da so v bilanci nemškega doma v Brežicah dali med aktiva tudi izgubo za tri leta. Ta dokazana dejstva so brežiške nemškutarje tako spekla, da so napodili Marckhla k Bienenrthu, ki je zahteval od njega nekako uradno „revizijo“ šparkase. (Saj vemo, kako takšne izgledajo! Ptuj!!) In dne 17. t. m. je celo v drž. zbornici ubogi Marckhl interpeliral milo tožeč, kako hudobni so Slovenci, ki nočejo verjeti v reelno gospodarstvo njihovih šparkas v Brežicah in Celju. Reve!

Veliko zaupanje do sodnije. Kakor čujemo, se vrši 29. t. m. pri celjski okrajni sodnji glavna razprava zoper celo vrsto celjskih pretepačev, ki so dne 20. sept. pretepali Slovence, v zmoti celo nektare lastne rojake (baron Lenk itd.). Da se pa ti možje sodnije ne bojijo preveč, ampak kažejo naravnost ogromno zaupanje do sodnij, pokazali so s tem, da so skoro vsi vložili tožbe zaradi razžaljenja časti zoper one Slovence, ki so jih sodniji naznanili. To je naravnost predrzno zaupanje do sodnij in si je to zaupanje menda le s tem tolmačiti, da računajo na — pričevanje policije za njih nedolžnost. — To je le v Celju mogoče.

Najnovejši pobratim v zbor-značaja znanega uskoka Vlado Pušenjaka, ki stresa sedaj svojo

kranjsko strankarsko modrost po Mariboru in razsvetljuje um tamošnjim kmetom Verstovšku, Korošcu, Leskovarju, Hohnječu itd., je postal isti učitelj Gabrijel Majcen, s katerim smo se morali na njegovo dvomljivo slavo v polpreteklem času obširneje baviti tudi v našem listu. Ker ta Gabrijel Majcen ni bil več za šolsko porabo, je postal Pušenjakov klerikalni priganjač za klerikalno ljubljansko gospodarsko zvezo. V potu svojega obraza se je pehal po Slovenskih goricah, lazil okrog naprednjakov in onih zadrug, ki na vse sladke ljubljanske in Pušenjakove obljube nočejo pobarvati svojih tvrdk z najtemnejšim črnilom ter jim prigovarjal, naj postanejo neznačajne ter se izneverijo svoji dosedajni Zadrugi Zvezi v Celju; obenem jih je rotil, da je edino izveličanje le v Pušenjakovem objemu ter gospodarsko-zadružni spas le pod kranjsko klerikalno gospodarsko ali zadružno zvezo. Na svojem trudapolnem agitatoričnem potovanju, za katero je menda dobil dijete iz sklada za obmejne Slovence, je mož prebridko čutil, da je za tako nehvaležno delo še manj sposoben, kakor za učiteljevanje. Upamo, da je dal slovo značaju Pušenjaku ter da se v bodoče ne bode več hodil bamirat v naše lepe Slovenske gorice. Ali pa naj še poskusi! O teh agitacijskih potih Gabrijelovih smo dobili to-le poročilo: Gabrijel Majcen je dobil od ministerstva podporo z nalogo, da nabira narodne pesmi in napeve. Mož je res lazil pod pretvezo, da to nabira, po Slov. Goricah, a je obenem in zvečine vršil delo kot klerikalni agitator za Korošca in klerikalno zadružno zvezo. — O tem „nabiranju pesmi“ famoznega Gabrijela se bo govorilo še drugje!

Na Štefanovo v „Skalno klet“! V „Skalni kleti“ se vrši na Štefan-dan domača zabava, na katero se vse veseljake, prijatelje dobre kapljice najljubneje vabi. — Začetek ob 4. ure popoldne. Vstopnina prosta.

Sodnijska slovenščina deželnosodnega svetnika Roschanza v Celju. Ker nočemo, da bi imel g. svetnik po nepotrebnem zaradi svoje slabe slovenščine neprijetne božične praznike, hočemo svoje zadnje poročilo popraviti v toliko, da je Roschanz rekel dobesedno: „Baron Moškon je naznanil, da se po svojih gozdih goni.“ Popravek je bil tudi zaradi tega potreben, da se lahko g. cesarski komornik in g. deželnosodni svetnik o tej stvari na podlagi točnih informacij natančneje pomenita. Tak pomenek bi naši narodni zahtevi po slovenskih sodnikih nikakor ne škodoval.

Nova celjska davkarija. Kmetje po mestu preklinjajo in izgublajo čas z iskanjem novega davčnega poslopja, ki nima nobenega napisa. — Prašali boste, zakaj ga nima? I, odgovor je kratek: samonemškega si ne upajo, dvojezičnega pa nočejo napraviti. — Zahtevamo, da se takoj napravi napis in sicer na prvem mestu slovenski. Sicer bomo zaropotali!

Pozor! Opozarjamo, da se bo proti slovenskim trgovcem in obrtnikom, ki kupujejo svoje potrebščine pri nemškutarjih in Nemcih, postopalo na enak način kakor nasproti slednjim.

Že pokajo! Pa ne vojaške puške v Bosni, ampak — cevi celjskega vodovoda. Tako imenitno so dali naši modri mestni očetje to napravo izvršiti, da je nedavno temu na Ringu počila glavna cev. Kdo pa bo plačal popravila? Jabor-negg in Ambroschütz? Kaj šel! Davkoplačevalci! — Kako imenitno je to delo, kaže slučaj, da mesto „ni“ potrdilo (kolavdiralo) v neki hiši vodovodne naprave, katero je izdelala — mestna plinarna. Vzorno!

Iz davčne službe. Premešeni so: Davčni oficijal Anton Planinc od davkarije v Ivnici v Ptuj, davčni oficijal Anton Weissenkopf od davkarije v Ptuj v Birkfeld, davčni upravitelj Fr. Bartošek od davkarije v Muravu k davčnemu referatu okrajnega glavarstva v Mariboru, davč. oficijal Ivan Zigrosser od davkarije v Celju v Murav kot uradni predstojnik, davčni oficijal Fran Stadler od davkarije v Šmarju pri Jelšah v Gornjigrad kot kontrolor, davčni oficijal Rudolf Vivod od davkarije v Gornjem gradu na Vransko, davčni oficijal Oton Štepic od davkarije na Vranskem v Celje, davčni asistent Viktor Suške od davčnega referata okr. glavarstva v Mariboru k davkariji v Mariboru, provizorični davčni asistent Metod Vodopivec od davkarije v Brežicah v Šmarje pri Jelšah. — Davčni oficijal Maks Janda pri davkariji v Ptuj je stopil v stalen pokoj.

Odlikovanje. Vše vtretjič v tekočem letu podeljeno je najvišje odlikovanje slovenskemu vinogradniku gosp. Norb. Zanier-ju od Sv. Pavla pri Preboldu, za vina lastnega pridelka. Priznana mu je ravnokar diploma in zlati zasluzni križec s krono na mednarodni razstavi v Požunu na Ogrskem (prvo odlikovanje). — Kdor pozna vzorno vinarstvo Ogrske in velikausko udeležbo na razstavi, zna tudi ceniti to odlikovanje. Je to sad mnogoletnega truda, izkušenj in požrtvovalnosti na polju vinarstva. To odlično odlikovanje g. Zanierja, ki je s svojimi vini prekosil tako reklamirana ogrska vina, je ponos za vso slovensko zemljo in vinarstvo. Naše čestitke na lepih uspehih, ki naj vspodbujajo slovenske vinščake k umnemu delu na polju vinarstva!

G. župnik dr. Jančič na delu. Iz Št. Petra v Savinski dolini se nam piše: Alojzij Čepur — Terglav, kateri je svoj čas tako krepko zabavljaj na „farje“ v Šoštanju, je prišel zaradi tega pri „kmečki“ zvezi v nemilost. Pravi se, da mora Terglav v penzjo in da bo stopil na njegovo mesto dr. Jančič, naš „priljubljeni“ gospod fajmošter. No, saj vemo vsi, da gospod rabi dijete, da si malo zakrpa svoje žepe. Pa dr. Jančič je začel tudi drugod „delovati“ in si graditi pot do kronc v deželnem zboru. Začel je z — ženskami. O tem nam piše kmet iz šentpeterske fare: „Mojo ženo je obdelaval g. fajmošter pri spovedi, naj vpliva name z vsemi sredstvi, da ne bi čital več „Narodnega lista“. Torej edini list, ki nam pove resnico in zabrusi gospodi katero v obraz, naj pustim. Tega pa g. fajmošter ne bo doživel, jaz sem dovolj star in skušen, da vem, kaj je za me dobro in kaj ni.“ — Neko drugo žensko je g. Jančič nagovarjal v istem smislu v župnišču. — Naprednjaki, ne pustite svojih žen v preozko prijateljstvo z dr. Jančičem! — Dr. Jančič pa tudi že v šoli ne da mladini miru. Iz Dobrteše vasi je šlo le malo mož k skupni spovedi; že vedo, zakaj ne. Dr. Jančič je pa to otrokom v v šoli očital in vpraševal, zakaj ni bilo tega in onega. Ali ni to hujskanje proti starišem, izpodbujanje otrok, naj ne spoštujejo svojih očetov? Kdo ima prvo pravico do dece, ali oni, ki ji dajejo kruh in obleko ali kakšni politični duhovnik, kakor je dr. Jančič? Pozivamo krajni in okrajni šolski svet, da storita svojo dolžnost; mi tega kratkomalo ne trpimo. Bodejo videli, ali imamo v šoli gospodariti mi, ki zanjo plačujemo, ali kakšen privaundrani duhovnik, ki vleče mastne dohodke iz fare in cesarskih kas za to, da — nič ne dela ali pa deco proti nam hujška in neprestano podpihuje nemir in prepir v fari. Naj se gospod Jančič ne igra s Savinčani! Utegne doživeti, da savinska kri nikoli ne sfali.

Gornjeradgonski okr. zastop je razpisal povodom cesarjevega jubileja podpori dvema učencema, ki obiskujeta sadjarsko in vinarsko šolo in sta rojena v tem okraju in sicer po 100 K. Nekolekovane prošnje je kar najhitreje poslati na gornjeradgonski okrajni zastop.

Hrbtišče je zlomil orehov hlod viničarju Vihru iz Veličan. Viher je zlezal pod hlod, ki je ležal na šrogah; mislil ga je nekaj popraviti, a ga je pri tem omrsil, da je padel z vso težo nesrečnežu na hrbet in mu ga zlomil. Čez nekaj dni je v Ormožu v bolnišnici umrl.

Umril je g. Filipič, krčmar v Libanji.

Ponikva ob j. ž. Pri nas sta razpisani dve definitivni učiteljski mesti, eno za žensko, drugo za moško učno moč. Poslednji dobi tudi brezplačno stanovanje. V uradnem razglasu to pomota ni omenjeno. Ker je pričakovati, da pride tudi Ponikva v kratkem v II. plačilni razred, se nadajamo, da se oglasi več gg. učiteljev za to mesto.

Legar je začel razsajati v Trbovljah. Doslej je znanih 5 slučajev bolezni, med njimi jeden s smrtnim izidom.

Škrlatica v celjski okolici še vedno noče pojenjati. V neki mali koči Podgradom je 8 bolnikov, med njimi celo 30 letna ženska. — Pa kako naj tudi pojenja, ko je pa modrost naših oblastí tako velika, da mirno pripuste šolski pouk v mestnih šolah v Celju, — dasi je samoobsebi umevno, da se bolezen na te daljave tudi tem potom lahko raznaša.

Iz Hrastnika. Nemčurska volonterka na slovenski dekliški šoli v Hrastniku Frida Leiller je nastavljena kot učiteljica na tukajšnji šulferajnski šoli.

Državno premijo po 100 kron je dobil na priporočilo štajerskega dež. odbora za uzorno

urejeni in na novo požlahtnjeni vinogradniški nasad v Slovenskih Goricah, namreč pri Mariji Snežni na Velki v okraju Cmurek, tamošnji vrli ekonom in obmejni narodnjak g. Rajmund Štiligoj. Poroča se nam, da je to v celem gornjeradgonskem okraju edini odlikovanec, kateremu tudi mi na njegovem trudu in uspehih z veseljem čestitamo. Vinorejci, posnemajte tega marljivega gospodarja in poštenega slovenskega vinogradnika.

Kmetijska podružnica v Žalcu naznanja, da bo v pondeljek, dne 28. t. m. popoldne ob 1. uri potovalni učitelj g. Gorličan v vinogradu g. dr. Štribarja v Brnici praktično razkazoval rezanje trt. Vsi udje in vinogradniki se vabijo k obilni udeležbi. V slučaju slabega vremena se vrši ta pouk ob ugodnejšem času, kar se bo pravočasno naznanilo.

Ernst Slanc, tajnik.

V Trnovljah pri Celju se je nabralo v gostilni g. Pilih v nabiralniku Ciril-Methodove družbe 3'68 K. Živel!

Občinske volitve na Sladki Gori pri Šmarju se vrše dne 31. t. m.

V Spodnji Poljskavi pri Pragerskem se vrše dne 27. t. m. občinske volitve.

Učni tečaj o tlačenju živalij se priredi od 28. do 31. t. m. v okoliški šoli v Celju. Opozarjamo na inserat 287.

V Šoštanju je umrl dne 17. dec. četrtošolec na slov. gimnaziji v Celju Pelko.

Iz Slovenjagradca smo dobili o načelniku okrajnega zastopa Güntherju, s katerim smo imeli že enkrat neljubega opravka, poročilo o njegovem nesramnem hujskanju zoper poslanca Ježovnika, narodno stranko itd. Ker nam danes primanjkuje prostora, se pomenimo s to politično dvoživko prihodnjič.

Posledice hudobnosti. Pri Sv. Primožu blizu Celja je minulo nedeljo podrl neki Jakob Zupanc svojemu sosedu plot. Plot ga je pod seboj pokopal in težko ranil. Odnegli so ga v bližnjo hišo in položili na mizarsko stružnico. Ponoči pa je padel z nje na tla in se ubil.

„Ljudska knjižnica“ na Bizeljskem ima na Silvestrov večer občni zbor z veselico. Govori v imenu „Zveze nar. društev“ g. I. Lesničar.

Za pogorelce v Poberžu pri Ptuj. Poslanec dr. Ploj je vložil v drž. zbor nujni predlog za izdatno podporo vsem posestnikom, ki so bili po požarju dne 25. avg. t. l. hudo prizadeti.

Nemškutarska kultura v Dobrni poganja lepe sadove. Nedavno se je vračal domov iz hotela Orosel župnik Kukovič, pa ga je iz zasede dejanski napadel znani kričač, načelnik Südmarkine podružnice Hasenbichl. Ker sta bila slučajno dva očitca, se bo možak za svoje nemško junaštvo imel zagovarjati pred sodnijo. Radovedni smo, če bo tam tudi tak „junak“.

Tečaj o oskrbovanju (goji) živine se vrši od 11. do 16. januarja 1909. na štajerski deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Udeležnikov sme biti 20. Poklicani so revni posestniki ali njih sinovi. Dobivali bodo na dan po 2 K podpore. Učni jezik bo — nemški. Za kateri del dežele pa je ustanovljena ta šola? Ali jih Nemci nimajo dovolj po Srednjem in Gornjem Štajerskem. Dobri smo seveda, da plačujemo za to šolo davke, a naši ljudje so od raznih njenih prireditvev kajpada izključeni.

Obrtni svet v trgovinskem ministerstvu je dobil cesarjevo potrjenje in se sestavi. S tem se izpolni dolgoletna želja in zahteva občinstva.

Razpisane službe. Razpisano je: mesto nadučitelja in učiteljice na Zgor. Ponikvi pri Žalcu (II. plač. razr.), mesto učiteljice na Vranskem (II. plač. razred), mesto učitelja na Ojstrici pri Št. Jurju ob Tab. (III. p. r.), mesto učitelja in učiteljice na Ponikvi ob j. ž. (III. plač. r.), mesto učiteljice pri Sv. Štefanu pri Šmarju (II. plač. razr.) v Gorici (III. pl. razr.), v Bočni (II. p. r.), v Št. Ksaveriju (II. pl. razr.), v Jurkloštru (II. p. r.).

Slovenska Bistrica. Ob otvoritvi naše krajevne železnice so se gospodje iz Gradca lahko prepričali, koliko je pri nas nemškutarije. Ko se je ustavil vlak pri mestni postaji, je bilo čuti par heitklicev, a te so popolnoma zadušili mogočni klici „živijo!“ Po otvoritvi smo imeli Slovenci svoj banket. Tudi Nemci so imeli baje svojega. Napisi na progi so dvojezični, pričakujemo, da bodo tudi na postaji.

Iz ormoškega okraja. V februarju t. l. so dobile občine v našem okraju nalog, naj poročajo, je-li potrebna javna lekarna v Ormožu, za katero koncesijo da prosita Surhalek in Trautvetter. Vse občine v okraju so sklenile, da ni po-

trebe za javno lekarno v Ormožu, ker imajo zdravniki svoje domače lekarne. Tudi zdravniki okraja so se izrekli proti podelitvi koncesije, ter so poslali vlogo zdravniški zbornici. Kljub vsem tem izjavam je namestništvo ustanovitev javne lekarne v Ormožu dovolilo mag. farm. Gustavu Trautvetterju. — Vprašamo naša oblastva, zakaj so tirjala od občin dotične sklepe odborov (z dokazi: povabilo k seji, prepis zapisnika seje itd.), kateri pa se niso upoštevali. Je-li namestništvo premislilo, da je z ignoriranjem občinskih sklepov v zadevi lekarne osmešilo svoj prvotno izdani nalog in občinam jasno pokazalo, da takih ukazov naj ne smatrajo resnim, ampak samo potrebnim, ker zakon to tirja — ne tirja pa, da bi se dotični sklepi tudi upoštevali; tedaj pesek v oči! Povedal bi še več, pa bilo bi neljubo državnemu pravdniku, in kar je njemu neljubo, ne zagleda belega dne. — Eno edino „korist“ pa bo naš okraj od tega imel — enega Nemca v Ormožu več. Svetujemo mu le, naj preveč ne razteguje svojih nemških peruti, ker mu jih domo sicer pošteno pristigli.

V Lokavcih pri Ljntomeru je umrl posestnik g. Janez Filipič.

V Murščaku pri Radincih se je otroku posestnika Kosmajerja vnela obleka, ko je bil sam v hiši. Opeknel se je tako hudo, da je umrl.

V Podčetrtku je umrla trgovčeva soproga gospa Marija Jug.

Pri Sv. Križu nad Mariborom se osnuje s pomočjo „Prosvete“ javna ljudska knjižnica. Tamonjšnji domačin g. profesor Hauptman je daroval v to svrhu 200 K. Slava vrlému rodoljubi. — V „Slov. Gosp.“ se neki zagrizenec jezi nad ustanovitvijo knjižnice, češ, da ne potrebujejo tam „liberalnih“ knjižnic, ki „zastrupljajo našo mladino“. Revček! Verjamemo, da se bojiš prosvete ljudstva!

Okrajni zastop v Brežicah, namreč oni leta 1903. izvoljeni, je razpuščen in je vkljub odporu brežiških Nemcev imenovan dozdajni načelnik baron Moscon za vladnega komisarja. Namestništvo ni dopustilo, da bi se sestavil novo izvoljeni okrajni zastop brez brežiških Nemcev. Zato so se nekateri slovenski volilci pritožili na ministerstvo.

Kmetijska podružnica v Št. Jurju ob j. žel. ima III. redni občni zbor v nedeljo 10. prosinca 1909 v dvorani g. A. Nendla. — Natančneje prihodnjič!

Narodna zbirka. Naibralne pole za narodno zbirko so razposlane; 117 krajev izvzemši Celje in okolico bo prejelo te pole, da se omogoči ogromnemu številu naših rojakov se na iste pole s kakim zneskom podpisati. Pole so se poslale v sledeče kraje sledečim gospodom: Sevnica, g. Križan. Makole g. Šamperl, Videm g. Knapič, Št. Lenart v Slov. Gor. dr. Gorišek, Ljutomer iur. Vrščič, Gotovlje M. Jošt, Poličane vet. Večaj, Gotovlje g. Brinar, Braslovče g. Lorber, Kalobje gca Gajšek, Velenje med. Tajnšek, Št. Peter v Sav. dolini g. Klopčič, Kokarje g. Knaflič, Janževi vrh pri Ribnici g. Vomer, Studenice g. Koropec, Vojnik med. Brezovnik, Sv. Lovrenc pri Mar. Ženska podružnica Cir. Met. družbe, Bočna učiteljstvo, Podsreda g. Šket, Sv. Frančišek v Sav. dol. gosp. Terčak, Št. Pavel g. Zanier, Sv. Marjeta g. Žunkovič, Ormož iur. Žizek, Polenshak g. Gorup, Mala Nedelja g. Cvahte, Luče učiteljstvo, Ljubečno g. Vizjak, Sv. Križ g. Ogrizek, Slajdin g. Podobnik, Kapela g. Meško, Št. Lenart pri Mislinji g. Iršič, Žiče, g. Eberl, Vučja vas g. Cvahte, Žreče gosp. Dobnik, Nazarje g. Turnšek, Jarklošter učiteljstvo, Sv. Tomaž pri Ptuj g. Bezjak, Št. Juri ob Ščavnici g. dr. Kreft, Št. I'j pod Turjakom g. Rozman, Kapele iur. Vidmar, Cven g. Pušenjak, Podgorje iur. Šmid, Šmartno pri Slov. Gradcu g. iur. Zavodnik, Šmartno v Rož. dol. g. Kvac, Slovenji Gradec med. Vrečko, Ptuj iur. Šribar, Ptujška gora g. Pesek, Št. Vid pri Ptuj g. Rozband, Čadram g. Brumen, Rečica n. Paki g. prof. Šteblovnik, Št. Ilj v Slov. Gor. g. Thaler, Žalec iur. Korent, Hrastnik med. Dernovšek, Ljubno gosp. Wudler, Rogatec med. Kolterer, Sromlje g. Tramsšek, M. Reka g. Cajnko, Griže g. Wudler, Polzela g. Farčnik, Sv. Ana na Krembergu med. Steinfelser, Sv. Peter pod Sv. Gorami g. Jazbec, Stranice g. Arzenšek, Kozje g. Golob, Središče iur. Žizek, Dobova učiteljstvo, Rajhenburg g. dr. Schirmann, Trbovlje iur. Roš, Račje g. Grizold, Velika Nelelja iur. Kandrič, Gornjigrad g. Zemljč, Pišce g. Volavšek, Konjice med. Ogorevc, Radgona iur. Schmidinger, Marenberk phil. Mravljak, Zdole g. Majcen, Vuzenica g. dr. Pregl, Brežice g. Vidmar, Sv. Barbara g. Kranjc, Križevci

med. Lebar, Vransko gca Meglič, Fram iur. Pirkmaier, Laški trg iur. Krašek, Letuš vet. Kodre, Slov. Bistrica g. Vrščič, Moškanjci iur. Sok, trg Rečica g. Turnšek, Petrovče gca Ježovnik, Nova Štifta g. Kelc, Slatina g. Boecio, Topolšica g. Korošec, Sv. Anton na Pohorju g. Štibler, Solčava g. Herle, Laporje g. Lah, Olinje-Podčetrtek g. iur. Žekar, Sv. Jur ob juž. žel. iur. Kavčič, Šmarje med. Hrovat, Mozirje g. Pevec, Šoštanj g. Koropec, Gomilsko iur. Hočevan, Lembah med. Robič, Ponikva g. Dobnik, Ruše g. Lesjak, Frankolovo učiteljstvo, Zidani most g. Vargazon, Dobrna gca Levstik, Dramlje g. Sevnik, Rimske Toplice g. Pečar, Maribor agr. Koprivnik, Ribnica dr. Škof, Loka učiteljstvo, Brezno g. Obrat, Lehen med. Majcen, Pilštajn g. Germovšek, Planina g. Rauter, Hoče g. Pfeifer, Muta g. Panernik. — Vsaka pola ima narodni kolek in pečat: Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju. Če bi bil po pomoti ta ali drugi kraj izostal, prosimo da se piše na Klub slov. napr. akademikov v Celju, kateri bo takoj potrebno storil. Božič je tu, sedaj z veseljem in pogumom na delo!

Na razna vprašanja, zakaj se bo uporabila ta zbirka, javljamo, da se bode nabrana svota sporazumno razdelila med naša obrambna društva!

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Nemško gledališče v Ljubljani gre svojemu koncu nasproti. Kljub temu, da se trudijo kaznotje na vse načine napolniti gledališče z občinstvom, kljub temu, da kranjska hranilnica izmeče mnogo denarja za proste vstopnice, je gledališče vedno prazno. Zato bodo — pravi „Slov. Narod“ — koncem prihodnjega mesca nesli nemško gledališče k pogrebu.

Deželnozborska volitev v Ljubljani. Dne 22. t. m. sta bila izvoljena za poslance v mestni skupini v Ljubljani kandidata narodno-napredne stranke dr. Ivan Oražen in Ivan Knez.

Nabiranje krajevnih imen. Odsek za nabiranje krajevnih imen v „Slov. Matici“ se obrača do vseh onih gospodov, ki so obljubili zbirke, z uljudno prošnjo, naj jih izročijo, čim prej bo mogoče.

Pri ožji volitvi v Ljubljani za mandat v splošni kariji dne 19. t. m. je bil izvoljen kandidat narodno-napredne stranke Josip Turk z 1829 glasovi. Soc. dem. E. Kristan je dobil 1362 glasov. Kristana so volili tudi vsi Nemci.

Novo obtožbo v Ljubljani. Strast nemškutarskih sodnikov v Ljubljani ne miruje. Kakor se je v Celju, Ptuj in Ljubljani gledalo nemškutarskim lopovom in razbojnikom skozi prste in se oproščalo ljudi, ki so bili glavni krivci in udeležniki nemških barabstev, tako krivično strogo se postopa v Ljubljani. Poročali smo, kako težko so bili obsojeni demonstrantje z dne 20. sept. Sedaj pa je državno pravdnistvo v Ljubljani vložilo zopet 22 obtožnic zoper one, ki so v noči 20. sept. snemali s trgovin nemške napise. Dasi so jih po večini sneli lastniki sami, večina drugih pa se je snela z dovoljenjem lastnikov, vendar divja državni pravdnik v Ljubljani naprej in predlaga za obtožence po eno do pet let ječe. In vse to se godi v jubilejnim letu, ko se je pomilostilo na stotine in stotine zločincev; v tem jubilejnim letu se po Slovenskem zapira na mesece in leta ljudi, pri katerih je dolgo zadržani čut krivic, ki jih trpi naš narod, trenutno bruhal na dan. Povemo pa raznim Verderberjem, Luschanom in njih vrednim drugom, da s takim postopanjem ne bodo zatrli slovenskega narodnega gibanja niti v Ljubljani niti drugod!

Surov zaročenec je bil 25 letni hlapec Jožef Kozar pri posestnikih Filec blizu Gor. Radgone. Zaročen je bil z njuno rejenko Jožefo Novak in bi imela novembra ali decembra t. l. biti poroka. Ker pa je bil surov, se mu je nevesta — odpovedala. Kozar je nato grozil, da jo ustrelji. Obsojen je zaradi javnega nasilstva na 8 mesecev težke ječe.

Važno za izselnike! Zvezno sodišče v Louisiani v Sev. Ameriki je vsled zahteve zvezne priseljevalne oblasti v Nju Orleansu odločilo, da po priseljevalnem zakonu z dne 1. jul. 1907. posamezne države v Sev. Ameriki nimajo pravice pospeševati priseljevanje s plačevanjem voznine posameznim izseljencem.

Pri volitvah v delavsko zavarovalnico zoper nezgode v Trstu, ki se vrši dne 16. t. m. so zma-

gali Slovenci v VI. kategoriji (mlini, žage itd.) in sicer v skupini delodajalcev in delojemalcev.

Ustanovni občni zbor „Narodne delavske organizacije“ v Ljubljani se vrši dne 3. januarja prih. l.

Župnika Zidarič in Cervar, ki sta bila izvoljena — kakor smo poročali — za deželna poslance v Istri, in katerima je nato tržaški škof Nagl prepovedal sprejeti mandata, sta res odložila mandate.

Malo časa predsednik tržaškega nadsodišča je bil pl. Defacis; šele pred kratkim je bil imenovan na to mesto, a dne 17. t. m. je pa že umrl.

Ruske oblasti! Zaprli so v Petrogradu šefa zdravstveno-policijskega oddelka in 5 višjih uradnikov na povelje ministra Stolypina. Nad 100 trupel na koleri umrlih so dali, da se jih hitreje rešijo, vreči v Nevo. Voda se je s tem zastrupila, in se je kolera nenadoma zopet razširila.

Zveza narodnih društev.

Narodna čitalnica v Vojniku. Na Štefanovo dne 26. decembra t. l. se vrši občni zbor Čitalnice z običajnim dnevnim sporedom. — Ker se vrši volitev novega odbora radi odhoda društvenega predsednika, pričakujemo polnoštevilne udeležbe članov.

Slovenska mladina na tenis prostoru v Celju je nabrala za družbo Sv. Cirila in Metoda za rabljene nemške besede 204 K.

Telovadno društvo „Brežiški Sokol“ priredi na Svečnico 2. svečana prihodnjega leta v „Narodnem domu“ v Brežicah kostumni venček. Svirala bode vojaška godba iz Zagreba. Sl. sedna društva se prosijo, da se na to prireditev ozirajo.

Slovensko čebelarstvo društvo za Spodnji Štajer zboruje dne 28. grudnia t. l. ob 11. uri predpoldne v slovenski šoli v Ormožu po sledečem sporedu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 4. Volitve. 5. Predavanje potovalnega učitelja g. Jurančiča. 6. Slučajnosti. Vsaka podružnica naj pošlje svoje zastopnike. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi Silvestrov večer v mali dvorani „Narodnega doma“ ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, za goste po 1 K.

„Slovanska Čitalnica“ v Mariboru vabi svoje ude in prijatelje k rednemu letnemu občnemu zboru, ki se vrši v nedeljo 27. grudnia t. l. ob pol 8. zvečer v čitalnični sobi. Razun običajnega sporeda bo se razpravljalo na tem zboru o važnih upraunih in gospodarskih vprašanjih, vsled česar je želeli zelo obilne udeležbe.

Razglednice družbe sv. Cirila in Metoda za božič in novo leto so letos izvanredno lepe. — Družba je nabavila letos samo umetniške razglednice, ki se odlikujejo po svoji dovršenosti, kakor tudi po varijaciji. Narodni trgovci bi lahko letos izključno samo te razglednice prodajali, ker ne morejo tožiti, da niso lepe in da ne odgovarjajo ukusu ljudstva. Celo najbolj razvajen mora biti z njimi zadovoljen. — Priporočamo jih kar najtopleje.

Veselica ak. tehn. društva „Triglav“ v Mariboru. Glede na lep moralen in materialen uspeh zadnje Triglavanske prireditve meseca marca v Mariboru, je sklenilo ak. tehn. društvo „Triglav“ da priredi 1. februarja 1909 istotam v vseh prostorih Narodnega doma veselico z bogatim vsposredom. Slovensko občinstvo že danes opozarjamo na to prireditev, katere čisti dobiček je namenjen narodnim namenom.

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Smelo trdimo, da še ni bilo v kaki spodnještajerski kmečki občini tako zanimivih volitev v obč. zastop, kakor so bile pri nas dne 16. t. m. Prve volitve, pri katerih je zmagala vsled nedelavnosti naprednih volilcev kaplanova stranka, so bile ovržene. Za druge pa se je vnel na obeh straneh tak boj, kakoršnega še ni bilo videti. Kaplan in njegovi podrepniki so računali, da zmagajo topot še z večjo večino kot prvokrat. V ta namen jim je prišlo vsako sredstvo prav, kar hočemo na nekaj primerih pokazati.

Nafarbali so tretjerednice, da se gre zopet za vero, katero da hočejo liberalci zatreti. Lahkoverna babilščeta so teden dni pred volitvami vsak večer nabijale rožnivenec, da bi naklonil bog farovskim zmago. Toda bog, ki pozna Ponikovljane obeh taborov, ni maral klerikalne večine v obč. zastopu in pustil tretjerednice zastonj moliti.

Na dan volitve bi imel kaplan spovedovati. Pa kaj spoved, če se vršijo volitve. Naročil si je iz Celja kapucina, da je mesto njega spovedoval.

On pa je skušal koj ob začetku volitev v volilni sobi sitnosti stresati. Pa bilo je kmalu po njem. Par zafrkacij, par robatih in kaplan jo je odkuril. —

Za njim pride Stoklasov Zejpa iz Šmarja. V žepu je nosil obč. vol. red in začel Ponikovljanom kar meni nič tebi nič dokazovati, da ne postopajo pravilno. Ker je bil zelo bojevit, pričel je en volilec okoli cerkve z njim telovaditi. Zejpi se telovadba ni dopadla in naprosil je orožnika, da ga je spremil do pokopališča. Potem je obrnil lice proti Šmarju, pete pa kazal nehvaležnim Ponikovljanom. Čez nekaj časa ni bilo ne duha ne sluha več o njem. Pridi še kaj, Zejpa!

Kako so lovili pooblastila? Pride ena kika na Tičevo v hišo, kjer so imeli ravno furež. Skuša izvabiti pooblastilo. Da se otresejo vsiljivca, mu dajo mesto pooblastila kosmat svinjski rep. Drugi kika pride k vdovi in ji izvabi pooblastilo. Pozabil pa ga je dati od nje podpisati. Na volišču se mu dokaže, da ga ni dobil čisto pošteno v roke in ni smel voliti. Klerikalci so reklamirali neko ženo v imenik. Ko se jim je ustreglo, dala je pooblastilo pristašu narodne stranke. Kaka jeza in sramota!

Navedli bi še lahko veliko podobnih slučajev, toda naj bo dosti. Saj ni izključeno, da bo še sodnija govorila, kako so sleparili tisti kike, ki so prosili za svoje lumparije božje pomoči.

Izid volitev je znan. Pristaši narodne stranke so zmagali v I. in III. razredu z vsemi kandidati, v II. pa si priborili enega. Velika večina je torej na naši strani.

Ponikovljani, sami priprosti kmetje, so se to pot vrlo držali in pokazali, da jim kaplanovo jerobstvo že preseda. Tako je prav. Želimo, naj bi tudi po drugih občinah posnemali Ponikovljane. Če kaplanov takrat ni, kadar je treba plačati, jih tudi ni potreba, kadar se vrše kake volitve. Še bogu ni všeč kaplanska komanda, kar se je na Ponikvi izkazalo.

Župnik je bil tokrat bolj pameten kot njegov kaplan. Šel ni niti volit. V odbor je pa vkljub temu izvoljen, ker so njega in dva druga klerikalca volili tudi pristaši narodne stranke. Grdo sta pa pogorela Brglez in Repevnak. Noč in dan sta si brusila pete okoli volilcev, nazadnje pa sta postala samo namestnika neizvoljenih. Tudi čast.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto novoizvoljenemu odboru kakor tudi pogorelcem.

Rečica ob Savinji. V javni seji dne 11. dec. 1908. zbrani ljudski zastopniki trške občine Rečica sklenejo sledeče resolucije in protestne izjave:

I. Zgražamo se nad krivičnim nekulturnim postopanjem nemških buršev na Dunaju, ki so s surovo silo zaprli akademsko mizo (Mensa academica) in s tem zadali hud udarec slovenskim dijakom.

II. Zgražamo se nad viteštvom in nasiljem nemških buršakov v Gradcu, ki so v desetkratni večini napadli, pretepli, celo smrtno ranili naše slovenske vseučilišnike v Gradcu dne 3. decembra in društva Triglav, Tabor, Zarjo na cesto vrgli. Inicijativo je dal neposredno rektor dr. Hildebrand s krivičnim, žaljivim naravnost robatim nastopom. Slovenci niso v Gradcu tujci, ker graška tla sedanje univerze so tudi naša, dokler nam ne dajo domačega ognjišča.

III. Zahtevamo, naj država izpolni napram slovenskemu narodu svoje dolžnosti, označene v členu XIX. drž. osn. zakona z dne 21. dec. 1867 drž. zak. broj 142, da ustanovi v Ljubljani popolno slov. vseučilišče kot edini pogoj našemu napredku; obenem izjavljamo, da nismo več voljni prenašati molče vladinega preziranja naše ravnopravnosti. Če bodo kedaj pri nas zaraditega nastali nemiri, smatramo za to odgovorno pristransko vlado.

IV. Hočemo reciprociteto zagrebške univerze z avstrijskimi, priznavamo Italijanom načeloma pravico do ital. vsenšilišča, ki pa ne sme biti v Trstu, kot največjem slovenskem mestu in to že iz golega avstrijskega domoljubja ne. Predno pa dobe univerzo Lahij, mora biti kot predpogoj že slovenska univerza v Ljubljani ustanovljena in enako češka v Brnu.

V. Obsojamo nemire v Pragi in strahovlado nemških buršovskih čepic, katerim na ljubo se je poslalo krvnika na mogočni vedno dinastično čuteči bratski češki narod. Pre. i sod naj izgine takoj in se da zadoščenje viteškim Čehom.

VI. Odobravamo aneksijo Bosne in Hercegovine, pa le pogojno, da se prebivalstvu podeli

ravnopravnost v istini, ne samo na papirju in smo za zjedinenje Bosne s hrvatskim in slovenskim ozemljem v eno celoto pod krono habsburške dinastije.

Občinski zastop sklene resolucije poslati „Narodni zvezi“ drž. poslancev zaradi nadaljnjega brezobzirnega enotnega delovanja in v roke drž. poslanca blagajnika g. dr. Ign. Žitnika dar 25 K v podporo dunajskega slov. dijaštva. Nadalje se pripozna podpora K 10 za graške visokošolce v roke rodoljubnega g. dr. Ipavica.

Velepomenben pa je brzojav, odposlan v ponedeljek 14. decembra vsled enoglasnega sejinega sklepa na predsedstvo državnega zbora v parlament z dobesednim besedilom: Trška občina Rečica protestira po svojih v javni seji zbranih zastopnikih zoper barske napade graške burševske garde na imetje, čast in življenje slovenskih vseučiliščnikov in zahteva slovensko vseučilišče brez uporabe običajnih revolverjskih pripomočkov. Avstriji zvestemu narodu jednake pravice ali pa mučeniško smrt.

Vse slovenske občine v prvi vrsti in vse druge narodne korporacije, imate usodo mučenega naroda v rokah, posnemajte stališče trške občine Rečica in stopite v vrsto armade za slovenske pravice, in konečna zmaga mora naša biti. Obč. zastopi imajo kot zaupniki ljudstva pravico v njegovem imenu povedati vladi in javnosti v obliki resolucij svoje mnenje — nemoteno brez posledic. Čez glave Jugoslovanov se ne bo smelo v prihodnje nič storiti. Za to naj jamči „Narodna zveza“ kot klub združenih jugoslovanskih državnih poslancev in pa — ulica z dne 20. septembra 1908. v Ljubljani.

Na delo torej rojaki, dokler je dan, železo vroče, ker led se že taja.

Bratje le bistrimo si glave
ne dremajmo zaspani,
tujim narodom prodani!

(Rek nesmrtnega Slomška.)

Sv. Peter v Savinski dolini. K dopisu v Slov. Gosp., naj ga je potem že pisal župnik Jančič ali kdorkoli drugi, imam stvarno pomniti dvojje: Prvič ni res, da bi bil hodil jaz v Griže agitirat. Tega ne utegnem. Ako pa sem šel volit, sem se poslužil le pravice, ki je zajamčena vsakomur, torej tudi meni. Glasa nisem oddal proti krščanskim možem, ker sem sam katoličan. Vsaj mislim, da tega nisem storil, ker moram presojati griške razmere po naših. In tukaj vidim da ni med tistimi ljudmi, ki jim pravite „liberalci“, in med onimi, ki so baje edini verni, v resnici nobenega razločka. Ako ne verjamete, pogledajte si enkrat bolj natančno tiste, ki prihajajo pod zvonik šele po maši. In vendar vidim, da so ti pri Vas v taki časti, da smejo delati, kar hočejo; mi drugi pa smo po Vašem brezverci, čeprav hodimo v cerkev kakor nekdanj. To pa vse zato, ker si upamo v posvetnih rečeh delati, kakor se zdi nam prav. Tako je pri nas, in tako mislim da je tudi v Grižah. Zato menda še nisem brezverec, ako ne morem glasovati z ljudmi, ki me blatijo ob vsaki priliki. Toliko stvarno.

Dopis je pisan v tonu, da le težko verjamem, da bi bil dopisnik župnik doktor Jančič, četudi govori mnogo razlogov za to. Človek, ki je zmožen pisati tako pobalinsko — oprostite, drugega izraza nimam pri rokah — ni nesreča samo za občino, ampak celo za lastno stranko. Jaz na to polje ne pojdem. Držati pa se hočem Vašega opomina in delati za blagor ljudstva. To je veliko boljše, kakor blatiti poštene ljudi po „Slovenskem Gospodarju“. Jaz se le čudim, da morate delati na ta način za list, ki je pri nas precej razširjen. Vaščani me poznajo in vedo, da laže. —

Franc Sedmínek.

Književnost.

Lepo sliko Primoža Trubarja je izdelal slikar Ivan Grohar. Dobiva se pri društvu slovenskih književnikov in časnikarjev v Ljubljani Stane 3 K 20 v.

Josip Gastelner — Ivan Vole: Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole. Založilo slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani. Knjiga obsega popolno knjigovodstvo, služila bo tako šolskemu pouku kakor zasebnemu študiju izbornu. Cena v platno vezani knjigi, ki ima 300 strani, je 4 K 50 h, po pošti 30 h več. Slovenci, sezite po tej knjigi, ki smo jo tako dolgo pogrešali!

Razne novosti.

Občinski sodnik — roparski poglavar. Orožništvo v Karansebes na Ogrskem je zaprlo nekatere ljudi zaradi vloma v občinski urad v Pričjannu. Izkazalo se je, da so bili roparji občinski sodnik v družbi s porotniki iz sosedne vasi Bukin.

Velik požar je dne 17. t. m. nastal na parniku Vorwärts v Reki. Na parniku je bilo olje, moka in premog. Škoda je velikanska.

Listnica uredništva.

Brežice, Hrastnik, Petrovce, Bizeljsko, Kokarje, Svetinje, Št. Jur ob j. ž. Prihodnjič. M. K., Silovec, p. Šromlje: Prosimo Vas, da včasih pošljete kako poročilo. — Pošljem Vam 5 koledarjev ter prosimo, da jih razprodate po 1 K 50 v ter nam denar vpošljete! Glede žepnega koledarčka se obrnite z dopisnico na: g. Martin Šegula, faktor Zadrugne tiskarne. Krško. Zdravil!

Zahvala.

Blaga darila cenjenih tvrdk mojega trgovskega področja in radodarni prispevki domačinov so omogočili, da so se razdelila med 108 domačih in 56 žusemskih učencev razna oblačila in druga koristna darila povodom proslave 60letnega vladanja Njih c. kr. Apostolskega Velikanstva. Dovoljnjem si v imenu srečnih otrok izraziti najtoplejšo zahvalo dotičnim dobrotnikom.

Loka pri Žusmu, dne 15. grudnia 1908.

Florijan Gajšek, trgovec in župan

Stanovanje

(2 sobi in kuhinja) v Celju se odda s 1. februarjem 1909. — Več se izve v uredništvu „Narodnega lista“.

5000 kron zaslužka

plačam vsakomur, ki mi dokaže, da moja čudežna zbirka

300 komadov za samo glđ. 2'50

in priložnostni kup in sicer: 1 pristna švicarska patent žepna ura, sistem Roskopf, natančno idoča in točno regul. z pismono 3 letno tovarnsko garancijo. 1 ameriška zlata-double verižica, 2 amer. zlata-double prestana (za gospoda in damo), 1 angl. pozlač. garnitura (manšetni, ovrtaški in in prsni gumbi), 1 amerik. žepni nožič 5 delni, 1 eleg. svilnata kravata, barva po želji, najnovejša fazona, 1 krasna kravatna igla z simli-brilantom, 1 divna damska broža, zadnja novost, 1 koristna potovalna toaletna garnitura, 1 eleg. pristni portemone iz usnja, 1 par amerik. boutonov z imit. dragulji, 1 pat. angl. vremenski barometer, 1 salonski album z 36 umetniškimi in najlepšimi razglednicami sveta, 1 krasni ovrtni ali lasni kolir iz pristnih orientalskih biservov, 6 indijskih prerokovalnih hudičkov zabava vsako družbo, in še 250 komadov raznih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in nenadomestni, so gratis. Vse skupaj z eleg. sist. roskopf-patent žepno uro, ki je sama vredna dvakrat tliko, stane samo glđ. 2'50. — Dobi se proti povzetju ali proti vnaprej plačilu (tudi v znakmah) pri **S. Urbaču**, svetovna razpošiljalnica, Krakov 16.

NB. Pri naročilih 2 paketov se priloži gratis 1 prima angl. britva ali 6 finih lanenih robcev. Za neodgovarjajoče se vrne denar brez odloga, torej vsak riziko izključen.

V najem se dajo

od 1. aprila 1909, prostori za trgovino v trgu Mozirje, katerih najemnik je dosedaj trgovec Rudolf Pevec. Trgovina se nahaja v bližini farne cerkve in so tudi pogoji najemnine primerni. Pogoji se zvejo osebno pri posestnici **Ani Strenčan** v Mozirju. 715 2-1

Jos. Stojan

zidarski mojster, tehniška pisarna v Celju, Gaberje štev. 91,

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih stavbenih načrtov, stroškovnikov itd. Istotako tudi sprejema in izvršuje vsakovrstne stavbe v vseh slogih.

Učni tečaj o tlačenju živali

priredi od 28. do 31. grudnia t. l. v okoliški šoli v Celju

JOSIP PEITLER, šolski vodja Sv. Miklavža pri Slov. Gradcu. 257 1

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI
priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarne izdelke
vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi
mizarskih pomočnikov.

36-23-23

Slovenski kupovalci posestev!

Kdor želi kupiti v prijazni mariborski okolici
na severu dobičkanosno posestvo v vsaki velikosti,
se naj zaupno obrne pismeno ali osebno na Josip
Šernec-a, Gradiška, p. Pesnica nad Mariborom,
kateri pri nakupu posestev iz rodoljubja brez-
plačno posreduje.

PREPRIČAJTE SE
da dobite najcenejše in najboljše
blago samo pri trdki: 592

FRANTIŠEK MEJDR
Platinarna na stroj Usti n. Or. Hrtva 10 (Celje)

Barhentl,
damasti, gradli,
kanafasi, kretoni, cefiri
itd., vse po najnižji ceni.
Lastna tovarna. Zahtevajte povsod

Novo platno
z narodnim kolekom
komad 23 m za 16 kron franko.

Dr. Ed. Volčič v Novem mestu (Kranjsko)

je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigo-
tržcih naslednje pravne knjige:

1. **Civilnopravni zakoni** (IV. zvezek Pravnikove
zbirke) z obširnim slovenskim in hrvaškim stvarnim
kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V
platno vezana knjiga. K 8-—
2. **Odvetniška tarifa**: določila o rabi hrvaškega in
slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine
s stvarnim kazalom (20 tabel). 1906. Broširano K 1-80
3. **Zakoni o javnih knjigah**, zemljiških itd. (V. zv.
Pravnikova zbirke z vsemi predpisi, ki so z njimi
v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slo-
venskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov.
1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani Mehko
vezana knjiga K 5-60
Popolno v platno vezana K 6-—
Donatili iz knjige, navedene pod točko 3.
4. **Vzglede predlogov, sklepov in vpisov** za
zemljiško knjigo; dotična kolkovina in vpisnina.
Broširan K 1-—
5. **Kolkovina in vpisnina** pri zemljiški knjigi.
Stenska tabla na močnem papirju K —60

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja
društvo „Pravnik“.

- Zvezek I. **Zakon o dovoljevanju poti za silo**, s
pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K 2-40
- Zvezek II. in III. **Predpisi o železniških in rud-
niških knjigah**. 1908. Cena mehko vezani knji-
žici K —80
- Zvezek IV. in V. **Pristojbinske olajšave ob kon-
verziji terjatev**. 1908. Knjiga potrebna posebno
posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko
vezana knjižica K —80
- Zvezek VI.—X. **Predpisi o razdelbi in ureditvi**
ter o zlozbi zemljišč. 1907. Mehko vezano K 2-—
- Zvezek XI. in XII. **Predpisi zoper okvaro poljščine**
v slovenskih deželah. 1908. Mehko vezano K —80
- Donatili iz te knjižice: **Stenska tabela s kazenskimi**
določili zaradi obrambe poljščine. Posebej za
a) Kranjsko, Koroško in Istro, b) Goriško-Gradiško
in Trst, c) Štajersko K —20

Ako ni dogovorjeno drugače, pošilja urednik knjige s
pošto proti poštenu povzetju, tako, da se k navedenim
cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri na-
ročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina
in 10 vin. poštne v gotovini ali poštinih znamkah.

Lepo posestvo

v večjem mestu Spod. Štajerske,
z dobro idočo gostilno, oštaja-
liščem, lepimi hlevi, veliko le-
denico in lepim vrtom se pod
ugodnimi pogoji proda. — Kje?
se poizve v upravnistvu tega lista.

236 6-6

Ali ste že dobili fonograf?

Da upeljem povsod svoj izvrstni krepko-
zvoki, iz zlata trdo vlti valjec, sem sklenil,
porazdati 2500 fonografov. Zahtevajte pro-
spekt in vpošljite obenem 10 vin. (v znamkah), in dobite
lahko krasen koncertni fonograf gratis in carine prosto.

I. uvoznina govornih strojev „Lowin“, Dunaj VI.
252 Mollardgasse 26—47. 5-8

Proda se hiša

z vrtom in hmeljskimi nasadi v vasi
Petrovče ob okrajni cesti: hiša bi bila za
gostilno ali trgovino pripravna, je zelo po ceni
in se proda pod najugodnejšimi pogoji. — Kupci
naj si posestvo ogledajo visokost ponudkov po
lastni cenitvi najkasneje do konca jannarja 1909
lastnici **Ani Dimec**, sedaj omoženi Bah v
Kozjem, naznanijo. 254 2-2

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsako-
vrstnega obuvala za moške, ženske
in otroke; tudi turistične čevlje
po goiserskem načinu; domače in
tovarniško delo po vsakovrstni
ceni. — Vse se dobi in kupi pri

Ivan Berna

Gospodsk. ulica, števil. 6 v Celju.

Združeni trgovci

v Savinski dolini opozarjajo slavno ob-
činstvo na ukaz graške trgovske zbornice
da je pod globo od **50—100 kron**
prepovedano dajati odjemalcem novo-
letna in druga darila. 714 8-1

Za Božič

in **ново leto** krasna darila, kakor
cvetlične mizice, čajnike, kavo- in samo-
varje, fino niklasto in aluminijevo ku-
hinjsko posodo, umivalne garniture, drsalice,
tintnike, priprave za briti, podstavke za smodke in veliko pri-
pravnih predmetov, posebno pa izvrstne

gramofone in patefone

kakor tudi slovenske plošče dobite **v trgovini z železnino**

MERKUR
P. Majdič, Celje.

Slovenski trgovci naročajte
Slovenske gospodinje kupujte

pralno milo

590
11-10

Ivana Pfeiferja iz Spodnje Hudinje pri Celju.

Izvrstno blago.

Nizka cena.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, beljšega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puha-stega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, nežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 3 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši drani, puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhaštim postelnim perjem 16 K; napolnjen 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Šumava, Češko.

Cenovnik zastoj in franko. 183 15-15

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane s eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učiteljsvo, župnijske urade, okrajne zastope, učitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba.

Dajte za Narod. sklad!

50 rudarjev

se sprejme takoj v velikem rudniku za svitli premog pri Gradcu. Dober zaslužek, rudniška stanovanja. Vpraša se pri: Inži. Mat. Želensky v Celju (poštni predal 46). 235 10-5

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

52-51

Krasna božična in novoletna darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

priporoča svojo ogromno zalogo zlatih in srebrnih ur in verižic, prstanov, uhanov, zapestnic, zaponk in priveskov z **briljanti, demanti** in drugimi žlahtnimi kamni, jedilne oprave, tabatiere, palice in nastavki v pravem in novem srebru. Salonske ure budilke in optični predmeti vse po najnižjih cenah. — Postrežba solidna in točna.

565 11-11

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Kravate

najmodernejše iz zadnje novosti in v velikanski izbiri so ravnokar prišle.

Novo vpeljano za dame! ovratnike, kravate, jabots, pajčolane, različne rokavice in pasove, spodnja krila, predpasnike, srajce in drugo raznovrstno perilo.

Nadalje je za gospode velikanska zaloga jagrovih srajc, jopic in hlač, glace in pletenih rokavic, nogavic, belih in pisanih srajc, raznih modernih ovratnikov in zapestnic, spodnjih hlač, naramnic in žepnih robcev. — Vse v najboljši kakovosti in po najnižjih konkurenčnih cenah samo v trgovski hiši na debelo in drobno

R. STERMECKI, CELJE.

Poštno pošiljatev točno in čez 20 K franko.

C. kr. poštne hranilnice račun 54.366; telefon št. 48. Pisarna se nahaja v Celju, Rotovške ul. št. 12, I. nadstr.

„LASTNI DOM“

registr. kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo
≡ V GABERJU PRI CELJU. ≡

Uradni dan je vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnila se dobe vsak dan pri udih načelstva in pri združnem tajniku J. Bovha v Celju.

Ta zadruga izvršuje poleg stavbenih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka **hranilnica** in **posojilnica**. Sprejema hranilne vloge od vsakogar, naj je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na vložne knjižice, daje posojila, prevzema terjatve, pomaga kupovati hiše, zemljišča itd. — **Hranilne vloge obrestuje**

po 5%

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za vlagatelja sama.

Pri zadruzi „Lastni dom“ se dobe hišni nabiralniki. Kdor želi tak hišni nabiralnik, vložiti mora temeljno hranilno vlogo vsaj 5 K, na kar se mu izroči hišni nabiralnik brezplačno za uporabo.

Zadruga „Lastni dom“ ima v Gaberju tik Celja na razpolago 28 lepih stavbenih prostorov, ki merijo skupaj 2 ha 22 a 4 m²; na teh stavi biše združnikom, ki se za to oglašijo in vplačajo v gotovini vsaj 10% vrednosti zemljišča in projektirane stavbe.

185 17-16